Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	Azərbaycan dilinin tədris metodikası, EDU 409, 3 kredit	
	Departament	Təhsil	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	Payız 2017	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dr. Elza Səmədli	
	E-mail:	esemedova@khazar.org	
	Telefon:	050 514 04 95	
	Mühazirə otağı/Cədvəl		
	Məsləhət saatları		
Prerekvizitlər	EDU 101, EDU302		
Tədris dili	Azərbaycan		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	1. Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili (təlim azərbaycan dilində olan məktəblər üçün) fənni kurikulumu (V-XI siniflər) 1. Yeni Öğretim Programına Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi, Editör. Prof. Dr. Cemal Yıldız, Pegem\Akademi yay. 2010, Ankara. 2. Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme, Prof. Dr. Halil İbrahim Yalın, Nobel yay. 27.Basım, Ankara 2014 3. Balıyev H. , Orta məktəblərdə Azərbaycan dilinn tədrisi metodikası, Bakı,2003 4. "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php http://www.kurikulum.az/index.php/az/kurikulumlar/umumi/ibtidai **http://www.kurikulum.az/index.php/az/kurikulumlar/umumi/umumi-orta**		
Kursun vebsaytı			
Tədris metodları	**Mühazirə**	**X**	
	Qrup müzakirəsi	**X**	
	Praktiki tapşırıqlar	**X**	
	Təqdimatlar		
Qiymətləndirmə	**Komponentləri**	**Tarix/son müddət**	**Faiz (%)**
	Aralıq imtahanı		**25**
	Dərs hazırlama və təqdimat		**10**
	Dərsə hazırlıqlı gəlmə və Qrup işlərinin hazırlanmasındakı fəallıq		**10**
	Tapşırıq və testlər	**Bölmə sonlarında**	**10**
	Davamiyyət		**5**
	Final imtahanı		**40**
	Digər		
	Yekun		**100**
Kursun təsviri	Kursda fənn müəllimlərinə ana dilinin tədrisinin məqsəd və vəzifələri, Azərbaycan		

	dili təliminin məzmunu və nəzərdə tutulan təlim nəticələrinin mahiyyəti, təlim məqsədlərinin təyini, qazandırılacaq yüksək idraki bacarıqların formalaşdırırlması metodları üzərində durulacaqdır. Ana dilinin təlim strategiyaları, konstruktiv təlim nəzəriyyəsinə əsasən təliminin təşkilinə verilən tələblər, təliminin təşkilində istifadə olunan forma, üsul və texniklardan və fəaliyyətin planlaşdırılmasından bəhs olunacaq, şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi növlərindən və qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması üsulları, səmərəli öyrətmə və öyrənmə mühiti haqqında tövsiyyələr veriləcəktir.
Kursun məqsədləri	Kursun məqsədi tələbələrdə, ümumtəhsil məktəblərində tədris edilən Azərbaycan dili fənninin məzmunu, dərsin tədrisinə qoyulan tələbləri, ümumi təhsil proqramları (kurikulum) çərşivəsində gözlənilən təlim nəticələrini əldə etməyin yollarını düzgün müəyyənləşdirmək,eyni zamanda aşağıda qeyd olunan məqsədləri əldə etməkdir. • ADT-nin şagirdlərin ünsiyyət imkanlarını genişləndirdiyini, onlarda nitq fəaliyyətinin növləri ilə yanaşı, *səmərəli ünsiyyət, dinləmə*, *düşünmə*, *öyrənmə* və *danışma, yazma, mühakiməetmə, problem həlletmə, təndiqi, məntiqi və yaradıcı düşünmə* bacarıqlarının formalaşdırmağın metod və texnikalarını göstərmək və gələcək müəllimləri şagirdlərdə oxu, dinləmə, anlama bacarıqlarını, dinləmə və nitq mədəniyyətini formalaşdırılması üsul və texnikaları ilə tanış etmək, onlarda ünsiyyət qurma, təhlil etmə, sintez etmə, dəyərləndirmə və muhakimə etmə kimi yüksək idarki bacarıqları formalaşdırmağı təmin etməkdir.
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	1. Tələbələrin kursun sonunda aşağıdakı ümumpeşə kompetyensiyalarının inkişaf etdirməsi nəzərdə tutulur: • tənqidi şəkildə yanaşma • yaradıcı şəkildə düşünmə • pozitiv ünsiyyət yaratmaq • problem həll etmək • araşdırma • qərar vermə • informasiya vasitələrindən istifadə etmək • təşəbbüskarlıq **2.** Tələbələr bu kursun sonunda aşağıdakı bilik və bacarıqları nümayiş etdirəcəklər 2.1. ADT metodikasında müasir yanaşmaları və prinsipləri izah edir 2.2. ADT-nin məzmunu anlayır və şərh edir 2.3. ADT-nin nəzərdə tutulan təlim nəticələrini və formalaşdırılacaq bacarıqları şərh edir 2.4. Dinləyib anlama və danışma məzmun xəttində nəzərdə tutulan

	bacarıqları şərh edir və bu bacarıqları formalaşdıracaq təlim metodları və texnikalarını müəyyənləşdirir. 2.5. Oxu məzmun xətti üzrə şagirdlərdə formalaşdıracaq bacarıqları şərh edir və bu bacarıqları formalaşdıracaq təlim metodları və texnikaları müəyyənləşdirir 2.6. Şagirdlərdə yazı bacarığının formalaşdırılması üsul və texnikarlarını müəyyənləşdirir. 2.7. Dil qaydalarının tədrisi metod və texnikasını təsvir edir. 2.8. Azərbaycan dili dərsinin prespektiv və carı planlaşdırmasının əsas prinsiplərini bilir və planlaşdırmaya dair nümunələr hazırlayır. 2.9. Azərbaycan dili dərsləri üçün standaart əsaslı təlim məqsədləri müəyyən edir. 2.10. Dərsliklərlə yanaşı əlavə resurslardan istifadə edərək təlim məqsədlərini reallaşdıran fəaliyyət nümunələri hazırlayır. 2.11. Nəzərdə tutulan təlim nəticələrinin ölçülməsinə yönəlik məqsədəuyğun, etibarlı qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması prinsiplərini bilir və qiymətləndirmə üsul və vasitələri hazırlayır.
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	1. Tələbələrin dərsdə fəal iştirakını təmin etmək üçün dərs əsasən beyin həmləsi, müzakirə, qrup çalışmaları, təqdimatlar və dərs nümunələrinin təhlili və hazırlanması kimi müxtəlif üsul və texnikalardan istifadə ediləcəkdir. **2.** Tələbələrin dərsdə yaradıcılıq, işgüzarlıq, tədqiqatçılıq və əməkdaşlıq bacarığını fəal şəkildə göstərməsi için təqvim planında həftələr üzrə nəzərdə tutulan mözvulara hazırlığlı gəlməsi, verilən mənbələrlə tanış olması tələb olunur 3. Qiymətləndirmə komponentinə daxil edilən grup tapşırıqlarının hazırlanması və təqdimatı ballarının əldə edilməsi üçün tələbələrdən semestr ərzində mütəmadi olaraq Azərbaycan dilinə aid metodiki vəsaitlərin hazırlanması və təqdim edilməsi tələb olunacaqdır. 4. Dərsə gecikmək, dərsdən icazə istəmək, dərsi pozmağa cəhd etmək, qrup işlərinin hazırlanması prosesi xaricində cib telefonundan istifadə etmək kimi davaranışlar arzu olunmazdır. 5. Tələbələrin hazırladıqları dərs nümunələrində, təqdimatlarda, istifadə etdikləri mənbələri göstərməsi vacib şərtdir. 6. Təqdim ediləcək tapşırıqlar və dərs nümunələri fədri və qrup tapşırığı xarakteri daşıyir.

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)

Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	saat	Dərslik/Tapşırıqlar
1		Azərbaycan dilinin tədrisi metodikasında müasir yanaşmalar və prinsiplər. Fənnin əhəmiyyəti, məqsəd və vəzifələri. AD-nin digər fənlərlə əlaqəsi, digər fənlərin öyrənilməsindəki yeri, fənlərarası və fəndaxili inteqrasiya anlayışı	4	2010, s. 57-65 Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili (təlim azərbaycan dilində olan məktəblər üçün) fənni kurikulumu (V-XI siniflər) PPT təqdimatlar
2		Azərbaycan dili təliminin məzmunu (dinləyib –anlama və danışma, oxu, yazı, dil qaydaları) və nəzərdə tutulan	4	2010, s. 65-68 2014, 3 bölmə, s.26-37 Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil

		təlim nəticələrinin təhlili ***Qrup işi*** *(Azərbaycan dili fənni üzrə ümumi təlim nəticələri, məzmun xətləri üzrə təlim nəticələri, siniflər üzrə təlim nəticələrinin müqayisəli təhlili)*		məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar
3		Dinləyib –anlama və danışma məzmun xəttinin tədrisi metodikası (dinləmə-izləmə, dinləmə- anlama, dinləmə-danışma, effektiv dinləməyə mane olan səbəblər, dinləmə növləri) Dinləyib –anlama və danışma məzmun xətti vasitəsilə şagirdlərdə formalaşdırılması nəzərdə tutulan bacarıqlar, Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumunda dinləyib anlama və danışma məzmun xətti üzrə nəzərdə tutulan təlim nəticələri, əsas və alt-standartların taksonomik təhlili, təlim məqsədlərinin təyin edilməsində nəzərə alınacaq əsas prinsiplər. ***Qrup işi (***Ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fən kurikulumunda dinləyib –anlama və danışma məzmun xətti üzrə nəzərdə tutulan təlim nəticələrinə yönəlik təlim məqsədlərinin təyini)	*4*	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php
4		Dinləyib –anlama və danışma məzmun xəttinin tədrisində istifadə edilən metodlar və fəaliyyət nümunələri Dinləyib –anlama və danışma məzmun xətti üzrə əldə ediləcək təlim məqsədlərinə yönəlik qiymətləndirilmə vasitələrinin hazırlanması	*4*	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) 2010, s. 181-199 "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 Qrupişləri PPT təqdimatlar Azərbaycan dili dərsliklər (5-8 siniflər)
5-6		Oxu məzmun xəttinin tədrisi metodikası, oxuma-anlama metodikası, müxtəlif oxu materiallarının istifadəsi (ədəbi, elmi-kütləvi vs.) Oxu texnikaları. Oxu məzmun xətti üzrə formalaşdırılacaq bacarıqlar, təlim məqsədlərinin təyini, fəaliyyət nümunələrinin təhlili.	8	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php 2010, s.116-152 Azərbaycan dili dərsliklər (5-8 siniflər)

		Sinifdən xaric oxunun təşkili və qiymətləndirilməsi prinsipləri Oxu bacarığını qiymətləndirmə vasitələrinə aid nümunələrin təhlili Oxu bacarığını formalaşdıran dərs nümunələrinin hazırlanması		
7.		Yazının tədrisi metodikası, yazı tədrisisnin məqsədləri, yazı vasitəsilə qazandırılacaq bacarıqlar, Yazı məzmun xətti üzrə təyin edilmiş təlim nəticələri, standartların təhlili, təlim məqsədlərinin təyini, yazının tədrisində müəllimin vəzifələri, şagirdlərin leksik fondunun zənginləşdirilməsi, lüğətlərlə iş və kəlimə xəzinəsinə təsir edən amillər vs. Sinifiçi və sinifdən xaric yazıların tədrisi metodikası, yazı növlərinin tədrisi, yazı texnikaları	6	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php
8		Aralıq imtahanı	2	
9		Yazı məzmun xətti üzrə fəaliyyətlərin və tapşırıqlarının hazırlanmsı və yoxlanılması prinsipləri Yazının tədrisində qarşılaşılacaq problemlər	4	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php 2010, s.203-276
10		Dil qaydalarının tədrisi metodikası. Ümumtəhsil proqramları (Azərbaycan dili fənn kurikulumları) çərçivəsində əhatə olunan dil qaydaları mövzularının siniflər üzrə təhlili	4	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php Azırbaycan dili 5-8-ci siniflər dərslik
11		Fonetikanın tədrisi metodikası, fonetika təlimində istifadə edilən metod və texnikalar. Fonetika bölməsinə aid fəaliyyət nümunələrinən və qiymətləndirmə vasitələrinə aid nümunələrin təhlili və	4	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013

		qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması		PPT təqdimatlar http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php
12		Morfologiyanın tədrisi metodikası, morfologiya təlimində istifadə edilən metod və texnikalar. Fonetika bölməsinə aid fəaliyyət nümunələrinən və qiymətləndirmə vasitələrinə aid nümunələrin təhlili və qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması	4	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.ederslik.edu.az/site/index.php Qrup işləri
13		Sintaksisin tədrisi metodikası. Sintaksis təlimində istifadə edilən metod və texnikalar. Sintaksis bölməsinə aid fəaliyyət nümunələrinən və qiymətləndirmə vasitələrinə aid nümunələrin təhlili və qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması	4	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.ederslik.edu.az/site/index.php Qrup işləri Fəaliyyət və qiymətləndirmə nümunələri
14		Leksikologiyanın tədrisi metodikası, fəaliyyət nümunələri və qiymətləndirmə vasitələrinin təhlili və hazırlanması prinsipləri	4	Azərbaycan Respublikasinin ümumtəhsil məktəbləri üçün azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) "Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarinin tətbiqi üzrə", təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.ederslik.edu.az/site/index.php Qrup işləri Fəaliyyət və qiymətləndirmə nümunələri
15		Müəllimin təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması	4	2014, 4-cü bölmə, 52-79, Qrup tapşırıqlarının təhlili PPT təqdimatlar
		Final imtahan		